

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5112 din 12.06.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (cadrul conex Legii nr.300/16.05.2018 cu privire la sistemul administrației penitenciare)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*

- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției, precum și pe portalul www.particip.gov.md la data de 02 mai 2018, astfel fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat, de minim 10 zile lucrătoare pentru a putea prezenta sau expedia recomandări asupra acestuia.

Cu toate acestea, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată evitarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: "*Scopul proiectului constituie amendarea unui șir de acte legislative care conțin denumirea "Departamentul instituțiilor penitenciare" instituție care prin Legea nr.300/2017, cu privire la sistemul administrației penitenciare, se reorganizează în Administrația Națională a Penitenciarelor.*"

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune operarea modificărilor în toate actele legislative în care figurează denumirea de "*Departamentul instituțiilor penitenciare*", prin substituirea acesteia cu "*Administrația Națională a Penitenciarelor*", substituirea sintagmei "*colaboratori ai sistemului penitenciar*" cu sintagma "*funcționari publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare*", introducerea poziției de "*specialist superior*", echivalarea poziției de "*șef de serviciu*" și "*șef de secție*", modificarea denumirilor gradelor speciale ale funcționarilor publici din cadrul sistemului administrației penitenciare. De asemenea, au fost operate modificări în ce privește instituțiile penitenciare care asigură executarea pedepselor de către persoanele condamnate la închisoare sau detențiune pe viață, asigură detenția provizorie a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional.

În aceeași ordine de idei, autorul a mai precizat că "*se propune introducerea unor șir de amendamente care au drept scop eficientizarea procesului de evoluție în cariera penitenciară și crearea unor oportunități motivaționale pentru a recruta și a menține personal calificat și competent.*"

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele Administrației Naționale a Penitenciarelor de a beneficia de un cadru normativ perfecționat și ajustat la ultimele modificări și completări operate în legislația națională, ceea ce este conform interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."

Argumentele prezentate de autor în nota informativă sunt suficiente, pertinente și respectă rigorile stipulate la art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură".

Potrivit celor invocate de către autor în nota informativă prezentată, implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul public național. În sensul dat, "cheltuielile de personal urmare a modificărilor propuse vor fi acoperite în limita alocațiilor bugetare anuale, nefiind necesare alocații suplimentare în acest scop."

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Justiției și are drept scop amendarea unui șir de acte legislative care conțin denumirea "Departamentul instituțiilor penitenciare" instituție care prin Legea nr.300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, se reorganizează în Administrația Națională a Penitenciarelor.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării acestuia.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

Proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori de risc și riscuri de corupție.

12.06.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Xenia VAMEȘ, Șef secție